

Ensemble Modern

dirigent Peter Eötvös

plaats Paradiso

datum 4 juni 1987

tijd 21.00 uur

Ensemble Modern

Nederlands Kamerkoor

dirigent Peter Eötvös

m.m.v. Gregory Rose

Rosemary Hardy, sopraan

Márta Fábíán, cimbaal

Peter Eötvös

Chinese Opera (1986) 35'

I Comic 1 (für Peter Brook)

II Vorhänge und Erste Szene in E und Gis (für Luc Bondy)

III Comic 2 (für Bob Wilson)

IV Zweite Szene in F und G (für Michael Grüber)

V Comic 3 (für Jacques Tati)

VI Dritte Szene in Fis und C, und Vorhänge

(für Patrice Chéreau)

dirigent Peter Eötvös

Winfried Scheffler, geluid

pauze

György Kurtág

A Boldogult R.V. Truszova Üzenetei,

opus 17 (1976-1980) 30'

(Berichten van wijlen R.V. Truszova) op tekst van Rimma Dalos

I Magány (Eenzaamheid)

II Egy Kis Erotika (Een beetje erotiek)

III Keserű Tapasztalás–Öröm és Bánat

(Bittere ervaring–verrukking en smart)

M.m.v. Rosemary Hardy, sopraan

Márta Fábíán, cimbaal

pauze

Peter Eötvös

Endless Eight (Apeiron Musikon) opdracht Holland Festival

Nederlands Kamerkoor

leden van het Ensemble Modern

dirigent Gregory Rose

Peter Eötvös, synthesizer

Gidius Noordman, geluid

**Berichten van wijlen
R.V. Truszova, opus 17
(1976-1980)**

I (Opgedragen aan de Franse staat en het Ensemble InterContemporain)
Wereldpremière: Parijs, 14 januari 1981, Adrienne Csengery (sopraan), Ensemble Intercontemporain onder leiding van Sylvain Cambreling.

De 'Berichten van wijlen R.V. Truszova' – kortweg de Truszova liederen – vormen een indringend hoogtepunt in het oeuvre van Kurtág. De kracht en de enorme expressieve lading van de eenentwintig liederen tellende cyclus, is gelegen in de manier waarop de emotionele bekentenissen van de tekst gestalte krijgen in een extravert lyrische – expressionistische – stijl die tegelijkertijd ijzingwekkend beheerst en gecontroleerd blijft. Het is alsof die controle – die concentratie op het detail – de psychische ineenstorting waar de hoofdpersoon uit de tekst tegenaan leunt, nog net voorkomt.

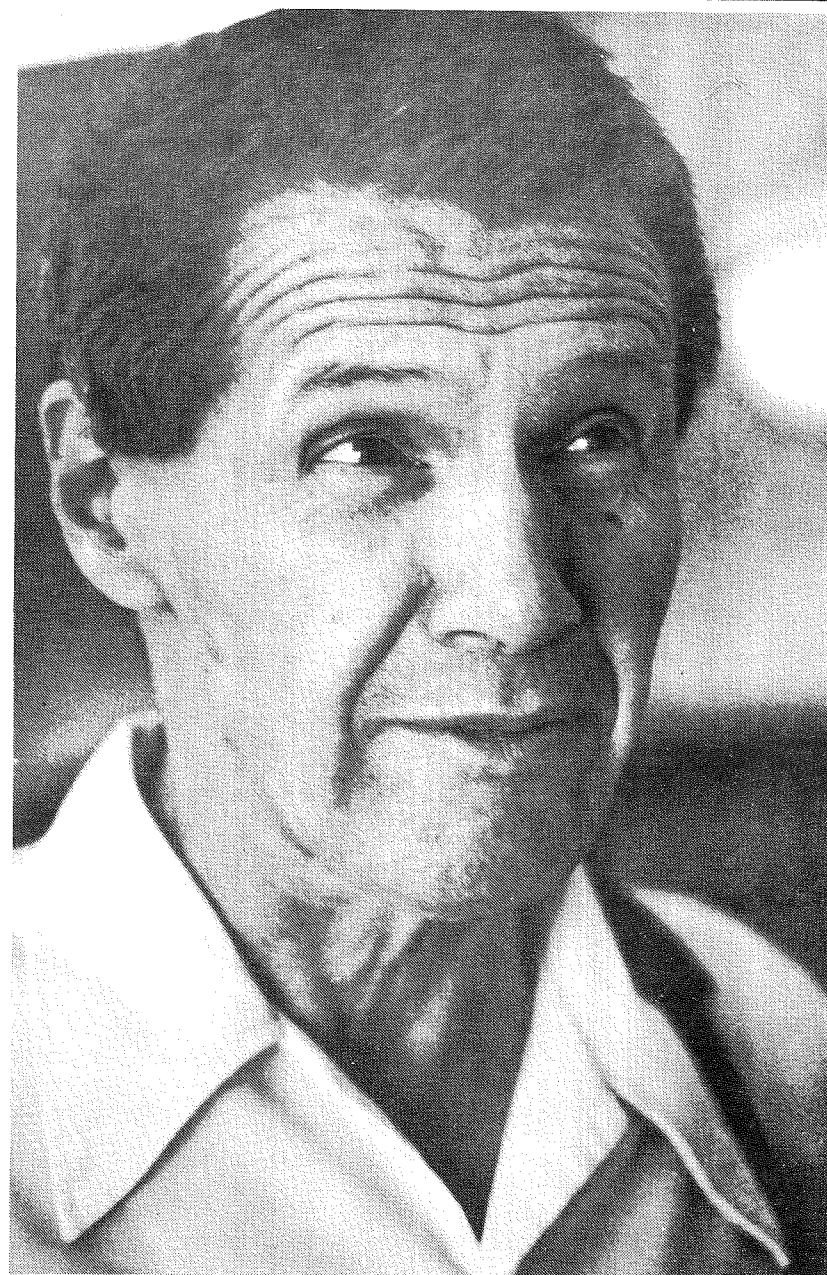
De gedichten die Kurtág in de Truszova liederen zette, zijn van de in Boedapest levende Russische dichteres Rimma Dalos. De rangschikking in de cyclus en de titel daarvan zijn van de componist. De tekst vormt een terugblik op het leven van wijlen mevrouw Truszova. Haar aanvankelijke eenzaamheid en hunkering naar liefde worden in de twee liederen van het eerste deel 'Eenzaamheid' geschetst. Ze vindt erotische vervulling (de vier liederen van deel 2), maar dat lost haar eenzaamheid niet op. Het leidt slechts tot 'Bittere ervaring, verrukking en smart' (deel 3). "Voor alles wat we samen deden, betaal ik", luidt het laatste bericht van mevrouw Truszova. De in de tekst opgenomen, maar niet meer op muziek gezette epiloog van haar geliefde, doet ver-

moeden dat zij zelfmoord heeft gepleegd.

De dramatische lijn die Kurtág in de steeds korter wordende liederen heeft aangebracht, herinnert aan de op tekst van Chamisso gecomponeerde liederen 'Frauenliebe und -Leben' van Schumann. Ook daarin kijkt een vrouw op haar leven terug. Zij is eveneens aanvankelijk eenzaam, maar zij vindt erotische vervulling en ware liefde in het huwelijk. Het enige dat ze haar geliefde echtgenoot verwijt, is dat hij sterft. Met een duidelijke toespeling op dat verband, overwoog Kurtág de titel 'Frauenleben und -Schicksal'.

Uit die verwijzing naar Schumann spreekt Kurtágs bewondering voor de negentiende-eeuwse liedcomponisten. Niet alleen de mogelijkheid van die referentie, maar ook de klank van het Russisch – waarin Dalos haar poëzie schrijft – bepaalden de tekstkeuze. Daarnaast sluit haar aforistische stijl naadloos aan bij Kurtágs precies uitgewerkte muzikale miniaturen. Bovendien is Kurtág nogal onder de indruk van de psycho-analyse en Dalos knoopt in haar poëzie duidelijk aan bij de zelf-analyserende vrouwenliteratuur van de afgelopen twintig jaar. De spanning tussen de onbeheersbaarheid van en de controle over emotie is net zo karakteristiek voor de psycho-analyse als voor de muziek en de tekst van de Truszova liederen.

Om die wisselwerking tussen emotie en controle in de muziek te verduidelijken, een voorbeeld. De tekst van het openingslied luidt:
*In een ruimte van 6x4 meter
Onder een druk van 6000 atmosfeer van
eenzaamheid
Bij een temperatuur van 400000 graden
Van onverzuld verlangen
Bevriest een mens*

György Kurtág
foto Andrea Felvegi

De druk, de temperatuur en de eenzaamheid klinken door in de nerveuze, ostinate beweging van de altviool waarmee het lied opent en in de naargeestige klank van de op de kam aangestroken snaren. Het effect wordt versterkt door snijdende flageoetten en mikro-intervallen in viool en contrabas. Al liggen de toonhoogten van de verschillende instrumenten niet pal naast elkaar, herleid tot binnen één register, vormen ze samen een chromatische toonhoogte-opeenstapeling. Als in een poging zich aan de ellendige situatie te ontworstelen, vertoont de beweging van de zangstem grote expressieve sprongen. toch kan die stem zich niet bevrijden van de kleine ruimte (6x4 meter), want weer kan het gebruikte toonhoogte-materiaal herleid worden tot een opeenstapeling van direct naast elkaar gelegen toonhoogten.

Die onderliggende ordening zal niemand bewust horen, maar dat neemt niet weg dat juist die ordening ervoor zorgt dat die schijnbaar puur op het overbrengen van emotie gerichte melodische lijnen, precies afgemeten en volledig beheerst klinken. Kurtág's aan Webern en Boulez verwante gevoel voor register en kleur, dat uit de hele cyclus spreekt, is even karakteristiek als de gecontroleerde emotie. Waarin Kurtág van hen verschilt is de veel grotere exuberantie en de vrijheid die zijn muziek daarnaast ademt. Al houden de instrumentale partijen zich dikwijls aan strenge wetten, toch blijft er ruimte voor puur illustrerende klankeffecten. Een karig lijnenspel en decoratieve gestes kunnen naast elkaar bestaan.

Boulez bewondert het werk en speelde dankzij de wereldpremière van de compositie bij zijn Ensemble InterContemporain een belangrijke rol in de internationale doorbraak van

Kurtág. Over de Truszova liederen schreef hij het volgende: "De Truszova liederen leken mij vanaf de eerste kennismaking met ongewone nauwkeurigheid gecomponeerd. Het doet goed wanneer men met een partituur te doen heeft waarin men het handwerk van de musicus herkent. Niet het handwerk in de zin van een oppervlakkige kennis van spitsvondigheden in de schrijfwijze, maar in die zin dat men het ontstaan van de schrijfwijze eraan af kan lezen. Het idee en de werkelijkheid ervan grijpen in elkaar. György Kurtág is er in dit werk in geslaagd een ongemeen wisselende sfeer te scheppen die zich aan ieder afzonderlijk gedicht aanpast. De in lengte zeer contrasterende stukken vormen toch een samenhangend net waarin zich vrije, quasi improvisatorische schrijfwijzen met strenge technieken afwisselen. Men vindt een continue stroom van ideeën.

Het is plezierig wanneer ik in een compositie kan constateren dat de ideeën niet systematisch uitgebuit – dat betekent ook uitgeput – worden, maar dat de uitwerking in overvloed tenondergaat. In dit geval, zo lijkt mij, kan overvloedige rijkdom nooit schaden."

Roeland Hazendonk

Berichten van wijlen R.V. Truszova

tekst Rimma Dalos

I Eenzaamheid

*'Ik ben opgehouden met glimlachen,
De ijzige wind verkilt mijn lippen
Nu er een hoop minder is
zal er een lied meer zijn.'*
(Anna Achmatova)

1. In een ruimte van 6X4 meter
In een ruimte van 6x4 meter
onder de druk van 6000 atmosfeer van eenzaamheid,
bij een temperatuur van 400000 graden
van onvervuld verlangen
–bevriest een mens

2. De dag viel
De dag viel als een guillotine,
de dag, bedekt met beloftes,
met het redden van het reddeloze
met leugen, geveins, intriges
en de lommen van leugen en lafheid
versteld met lapjes waarheid.
Gebroken zegel der eenzaamheid
van een leeg bestaan,
de resterende kruimels van
vertrouwen
beklemd tussen twee kussen

II Een beetje erotiek

*'... en dit lied geef ik onvrijwillig prijs
aan gelach en beschimping.
Omdat voor de ziel het verliefde zwijgen
ondraaglijk pijnlijk is.'*
(Anna Achmatova)

1. Koorts

*'Und wenn ein Irrlicht Euch die Wege
weisen soll,*

So müsst Ihr so genau nicht nehmen.'
(Faust I, Walpurgisnacht)

Koorts, koorts, koorts
koorts van het verlangen
Ik smacht naar je, als
naar het water des levens
Kleef aan me vast
met de lengte van je benen,
met je borst, met de holte van je buik,
voel de zijde van mijn huid
met je nerveuze vingers.
Je kus verlost mij niet
maar vergiftigt mij
ik wil je nemen
helemaal
Zie je niet,
hoe ik van verlangen brand?

2. Twee verstrengelde
lichamen
Reporter:
Twee verstrengelde lichamen,
zij zijn rood, wit, zwart,
razend genot
van liefdestederheden
Zij:
Mijn roze huid
gloeit van je kussen.
Je gezicht verbleekt
van onderdrukt verlangen

3. Waarom zou ik niet
Waarom zou ik niet
gillen als een varken
als om me heen iedereen gromt?

4. Tjastoesjka
Bijt in mijn hoofd,
Bijt in mijn borst!
Naakt sta ik voor je,
Bijt me waar je kan!

III Bittere ervaring – verrukking en smart

*'En er was een dodelijke vreugde
in het vertrapen der heilige zaken*

*en de krankzinnige vreugde van het hart
een hartstocht bitter als absinth'.*
(Alexander Blok)

1. Jij nam mijn hart
Jij nam mijn hart
in je handpalm
en keerde het voorzichtig om

2. Groot verdriet
Diepe ellende
–Liefde
Is er een groter geluk?

3. Kiezels
Mijn geliefde
gaf mij kiezels
ik verheug mij in hun bonte kleuren

4. De dunne naald
De dunne naald van het lijden
gaat door mijn hart
Zo sterf ik dan.

5. Ik weet
Ik weet, mijn geliefde
heeft mij niet nodig
En toch slaap ik gerust

6. Verwelken van
herfstbloemen
Verwelken van herfstbloemen,
het niet aflatende vallen der regen
Zo verlaat het leven de natuur

7. Ik zoek je
Ik zoek je
In jou zoek ik mijn redding
En vind ik mijn ondergang

8. Jouw verdwijnen
Jouw verdwijnen
is als een breuk in mijn herinnering
Een breuk in de actie
iets heelt de breuk
men noemt het tijd

9. Ik zonder jou
Ik zonder jou
als die badende vrouw
met een afgehouwen borst

10. Heb me lief
Heb me lief
Vergeef me
Mijn wensen zijn zo simpel

11. Afrekenen
Oog om oog
Liefde voor liefde
en dan de zoete schaamte,
boete, in termijnen af te betalen

12. Speelgoed
Bespeur asjeblieft geen verwijt in mijn
woorden
Ik was een stuk speelgoed en dacht
mijzelf heldin

13. Waarom zei je
Waarom zei je
die vreselijke woorden
toen het regende zonder ophouden

14. In de stortvloed
In de stortvloed
van gulzige blikken
stond ik naakt tot op het bot

15. Voor alles...
(Epiloog)
Voor alles,
dat we samen deden,
betaal ik

*Epiloog van Alexander Blok, de dichter
van wie de gestorvene hartstochtelijk bielde*

*'Vlieg weg, zoals de juist voorbijje
nacht vlood en wegsmolt
die nacht van vuur
Jij, tijd, wis de herinnering
en strooi je sneeuw over de straat'*

(Op een grauwe morgen,
29 november 1913)

György Kurtág (Lugos,
Roemenië, 19 februari, 1926)

In 1945 verhuisde Kurtág naar Boedapest om daar aan de Ferenc Liszt Academie te gaan studeren: piano bij Pál Kadosa, kamermuziek bij Léo Weiner en compositie bij Sándor Veress en Ferenc Farkas. Kurtág die algemeen als belangrijkste in Hongarije levende componist wordt beschouwd, werd in 1948 Hongaars staatsburger en is tegenwoordig als docent in de kamermuziek aan de Ferenc Liszt Academie verbonden. Net als György Ligeti, met wie hij in zijn studietijd bevriend raakte, was Kurtág bij zijn aankomst in Boedapest, een Bartók-aanhanger. Beiden zagen zij in de muziek van Bartók de grondslagen voor een verder ontwikkelde, nieuwe, chromatische modale muzikale taal, die internationaal kon zijn en tegelijkertijd wortelde in de Hongaarse traditie.

In het idioom dat Kurtág uiteindelijk vond, zijn dan ook inderdaad duidelijk aan Bartók ontleende elementen terug te vinden en ook de Hongaarse volksmuziek klinkt er in door. In 1957 en 1958 studeerde Kurtág in

Parijs bij Milhaud, volgde de analyse lessen van Messiaen en studeerde tevens bij Marianne Stein. De belangrijkste ontwikkeling in Kurtágs muziek is een gevolg van zijn toegenomen belangstelling voor vocale kamermuziek (onder zijn opusnummers bevinden zich geen voltooide orkestwerken).

Kurtág werkte in opdracht van het Ensemble InterContemporain (Berichten van wijlen R.V. Truszova) en momenteel schrijft hij een pianoconcert in opdracht van de Hongaarse componist Zoltán Kocsis. Dit jaar ontving Kurtág van het Muziektheater en de Eduard van Beinum Stichting de opdracht tot het schrijven van een opera.

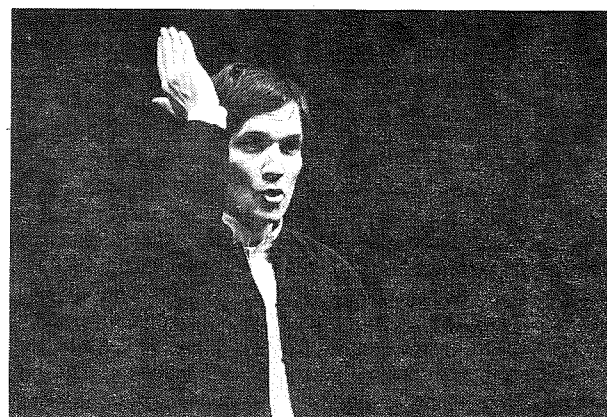
Peter Eötvös / Chinese Opera

Mijn *Chinese Opera* heeft met de echte Chinese opera weinig te maken. In China heeft elke provincie zijn eigen theaterstijl; deze wordt genoemd naar de provincie waar hij eeuwen geleden is ontstaan en sindsdien onveranderd is gebleven. *Chinese Opera* is muziek die geschreven is als terugblik op scenische en filmische uitingen, het is een 'opera' van mijn eigen, begrensde 'provincie'.

De opdrachten aan verschillende regisseurs zijn tegelijkertijd tempo- en bezettingsaanwijzingen: de snelle, ceremoniële toneelopbouw bij Brook – de buigzame lyrische schoonheid bij Bondy – de komisch-fantastische situaties bij Wilson – de vloeiende meerstemmigheid bij Grüber – de woordloze komiek bij Tati, waar iedereen praat en daardoor onverstaanbaar is – en de harde rotsachtige vertikaliteit bij Chéreau.

Op het podium zit een (links en rechts gelijk bezet) stereo-orkest en in het midden een apart ensemble

Peter Eötvös
foto Isabelle de Rouvín

met versterkte instrumenten. De drie 'Szenes' werden al in 1975 geschreven; in 1986 heb ik ze samengevoegd, geïnstrumenteerd en naar een passende titel gezocht. Op een treinreis in Engeland heb ik voor deze titels gekozen en (om ze aannemelijk te maken) componeerde ik nog vier delen erbij: het jaarmarktachtige 'Vorspiel', de zich na elkaar openende 'Vorhänge' en twee 'Comics' naar het idee van stripboeken, maar ook geïnspireerd door de korte komische toneelstukken van het Aziatische theater welke tussen de 'Ernstige' Szenes worden gespeeld om het publiek wakker te schudden.

Peter Eötvös

Peter Eötvös / Endless Eight (Apeiron Musikon) voor 8 solisten, 8-stemmig koor, 2 slagwerkers en 1 synthesizer

Na *Moro Lasso* en *Hochzeitsmadrigal* is mijn derde 'madrigaalkomedie' gecomponeerd in de vorm van een Möbius-ring, vandaar de titel: 'Einde-loze acht, de muzikale oneindigheid' Uit de 8 tonen (A B C D E F G H) ontstaan acht melodieën:

C	F	B	G	D	A	H	E
F	D	C	A	B	E	G	H
B	C	G	F	H	D	E	A
G	A	F	E	C	H	B	D
D	B	H	C	E	F	A	G
A	E	D	H	F	G	C	B
H	G	E	B	A	C	D	F
E	H	A	D	G	B	F	C

een magisch kwadraat, een dubbel spiegelbeeld

Acht solisten ontdekken en ontwikkelen de melodieën, het koor vat de tonen tot achtstemmige akkoorden samen. In het midden—waar de lijnen zich kruisen—verschijnen vier nieuwe tonen (C[#]D[#]F[#]G[#]), komt een nieuwe klank erbij die ons een aantal eeuwen terugvoert tot de Gregoriaanse melismatiek.

De komedie eindigt zoals hij is begonnen, de melodieën ondergaan een doorlopende transformatie, als de fantastische vissen van Escher, die door herhalingen vogels worden—en omgekeerd...

Endless Eight (Apeiron Musikon) is in 1987 in opdracht van het Holland Festival geschreven voor het Nederlands Kamerkoor.

Peter Eötvös

Peter Eötvös

Peter Eötvös is muzikaal leider van het Ensemble InterContemporain en sinds oktober 1985 eerste gastdirigent van het orkest van de BBC en is daarbij componist van elektro-accoustische muziek. Geboren in Hongarije in 1944, ging hij op 14-jarige leeftijd naar de Muziekacademie in Boedapest, daartoe uitverkoren door Zoltan Kodaly.

Zijn carrière begon op 16-jarige leeftijd met het componeren van toneel en filmmuziek.

Tijdens zijn studie in Keulen, volgde hij vooral de compositielessen van Bernd Alois Zimmermann, ontmoette hij Karlheinz Stockhausen met wie hij samenwerkte bij de radio als musicus (piano, percussie en elektronische snaarinstrumenten), als geluidstechnicus en sinds 1974 als dirigent.

In 1985 heeft hij de opera Licht Karlheinz Stockhausen uitgevoerd in de Scala te Milaan en in Covent Garden.

In 1979 werd hij voor het Ensemble InterContemporain gevraagd door Pierre Boulez.

Rosemary Hardy

Rosemary Hardy is een internationaal bekende soliste met een uitzonderlijk breed repertoire. Zij is geboren in Engeland, woont tegenwoordig in Zweden en trad op in de meeste grote Europese steden en de Verenigde Staten.

In 1985 zong zij in Glyndebourne de rol van Max in Oliver Knussen's *Where the Wild Things Are* (een opera die in 1986 in première ging bij de Nederlandse Opera onder de naam *Max en de Maximonsers*) en Rhoda in *Higglety, Pigglety Pop!* met Oliver Knussen en de London Sinfonietta.

Rosemary Hardy is een toegewijd bewonderaar en vertolkster van het werk van György Kurtág, van wie ze de 'Berichten van wijlen R.V. Truszova' eerder in 1983 heeft gezongen bij het Residentie Orkest onder leiding van Hans Vonk en onlangs in Frankfurt en Keulen met het Ensemble Modern onder leiding van Peter Eötvös en in de Scala van Milaan met Giampiero Taverna.

Zij is een bekend vertolkster van Schönbergs Tweede Strijkkwartet (met sopraan solo) dat ze geregeld uitvoert met het Arditti String Quartet en het Orlando Kwartet.

Zij soleert regelmatig bij het Ensemble InterContemporain, met wie zij onlangs optrad tijdens het openingsconcert van de concertzaal van het Musée d'Orsay in Parijs. In de zomer van 1986 trad zij op in Hans Werner Henze's opera *Die Englische Katze* in de Alte Oper, Frankfurt en in Turijn.

Voor 1987 heeft zij drie concerten op het programma van het Aldeburgh

Festival met muziek van David Bedford en Lukas Foss met het London Sinfonietta, Boulez' *Improvisations 1 & 2* met het Orchestre Suisse Romande onder Peter Eötvös en een serie concerten met muziek van Boulez en Ravel met het Schönberg Ensemble.

Rosemary Hardy
foto Fritz Curson

Márta Fábíán

Márta Fábíán, de met de Liszt-prijs bekroonde cimbaal-speelster werd in 1946 in Boedapest geboren. Zij is de belangrijkste vertegenwoordigster van de Hongaarse cimbaal-spelers traditie. Haar kwaliteit werd in The Financial Times omschreven door de volgende uitspraak van Domini Gill—Wanneer je Fábíán geen cimbaal hebt horen spelen is dat hetzelfde als nooit cimbaal hebben horen spelen.

Van 1960 tot 1964 was zij leerling aan het Béla Bartók Conservatorium en daarna studeerde zij onder Ferenc

Márta Fábán

Ensemble Modern
Dietmar Wiesner, fluit
Martin Fahlenbock, fluit
Catherine Milliken, hobo
Joseph Sanders, hobo
Roland Diry, klarinet
Wolfgang Strýl, klarinet
Bernhard Ernst, klarinet
Afonso Venturieri, fagot
Patrick Liebich, fagot
Susanne Vautz, hoorn
Silke Schurack, hoorn
Wolfgang Wippler, hoorn
Eckhard Kierski, trompet
Michael Popp, trompet
Uwe Dierksen, trombone
Norbert Hardegen, trombone
Klaus Burger, tuba
Rainer Römer, slagwerk
Rumi Ogawa-Helferich, slagwerk
Andreas Boettger, slagwerk
Karin Schmeer, harp
Rainer Römer, piano, orgel
Hermann Kretschmar, piano, orgel
Peter Rundel, viool
Matthias Tacke, viool
Kerstin Hillemann, altviool
Dagmar Milde, altviool
Kai Scheffler, cello
Henri Foehr, cello
Thomas Fichter, contrabas
Detlef Tewes, mandoline
Organisatie:
Monika Bruckmaier
Karsten Witt
Winfried Scheffler

Gerenscér aan de Ferenc Liszt Muziek-academie in Boedapest waar ze in 1967 afstudeerde. Márta Fábán is een begaafd vertolkster van zowel klassieke muziek en volksmuziek als moderne composities. Zij beijvert zich in het bijzonder voor het componeren van hedendaagse muziek voor cimbaal en heeft hiertoe talloze Hongaarse en buitenlandse componisten geïnspireerd.

Márta Fábán trad als gast op in Oostenrijk, België, Bulgarije, Tsjechoslowakije, Finland, Frankrijk, West- en Oost-Duitsland, Engeland, Italië, Latijns-Amerika, Verenigde Staten en nog vele andere landen.

Haar repertoire omvat niet alleen transcripties van Hongaarse volksmuziek maar ook vrijwel de gehele barokke klavecimbel literatuur die zij tezamen met een andere cimbaal-speler uitvoert op twee cimbalen.

Verder treedt Márta Fábán op, begeleid door gitaar, fluit of een tweede cimbaal, met transcripties van werk van Scarlatti, Telemann, Vivaldi, Bach, Debussy en Bartók.

Ensemble Modern

Het Ensemble Modern werd in 1980 opgericht door leden van de Junge Deutsche Filharmonie met het doel zo veel mogelijk samen te werken, te repeteren etc., met hedendaagse componisten. De belangstelling van het Ensemble gaat daarnaast uit naar het uitvoeren van nieuwe (en oudere) muziek op afwijkende locaties en in het bewerkstelligen van contacten met andere kunst- en uitingsvormen.

Sinds 1983 is het Ensemble Modern het enige Duitse ensemble voor hedendaagse muziek, waardoor ook de Duitse componisten de gelegenheid wordt geboden om hun werk te laten uitvoeren door een ensemble dat zich heeft gespecialiseerd in het vertolken van hedendaagse muziek.

Het uit 25 leden bestaande Ensemble ontvangt geen subsidie van de Duitse regering, maar wordt wel gesteund door o.a. het Gesellschaft für Neue Musik en de sectie Bondsrepubliek van Internationalen Gesellschaft für Neue Musik (IGNM), waardoor het zich kon ontwikkelen tot een internationaal vermaard top-ensemble.

De 25 leden van het Ensemble Modern beslissen zelf over repetitieschema's, programmaprioriteiten, dirigenten, solisten en instrumentatie. Peter Eötvös werkt sinds 1983 regelmatig met het Ensemble. Hij dirigeerde onder andere tijdens het Franse debuut van het ensemble in Parijs, Eötvös is tevens dirigent geweest bij alle plaatopnamen van het Ensemble Modern.

Het ensemble werkte verder samen met dirigenten en componisten als Ernest Bour, Dennis Russell Davies, Friedrich Goldmann, Vinko Globokar, Helmut Lachenmann, Friedemann Layer, Zoltan Pesko en Lothar

rechts onder Gregory Rose
foto Malcolm Crowthers

Ensemble Modern

Zagrosek. De afgelopen twee jaar speelde het Ensemble talrijke werken van o.a. Nicolaus A. Huber, York Höller, Younghi Pagh-Paana, Aribert Reimann, Manfred Trojahn, Wolfgang Rihm en Peter Ruzicka.

In de zomer van 1986 speelde het Ensemble tijdens de Berlijnse Bach-Tagen en voerde het op de Frankfurter Festen en de Luzerner Festwochen composities van Hans Werner Henze uit. Met ingang van het seizoen 86/87 geeft het ensemble regelmatig concerten in de Alten Oper Frankfurt en in de Kölner Philharmonie.

Gregory Rose

Gregory Rose dirigeert orkesten, koren, vocale en instrumentale ensembles in een repertoire dat varieert van oude muziek tot hedendaagse composities. Hij trad op tijdens diverse Europese festivals.

Gregory Rose begon op jeugdige leeftijd met het studeren van viool, piano en zang. Tijdens zijn studie aan de Oxford University bekwaamde hij zich als dirigent. Hij werkte nauw samen met diverse internationale solisten en componisten, waaronder Stockhausen, John Cage en Steve Reich. Hij maakte verscheidene televisie- en radio-opnamen. Naast de gast-optredens in Engeland en het Europese vasteland leidt hij het London Jupiter Orchestra, Reading Festival Chorus, Singcircle, Circle, New London Singers, Reading Symphony Orchestra en het National Youth Choir uit Wales.

Gregory Rose komt in juli in Nederland terug met de New London Singers en in oktober voor de uitvoering van Stockhausens Stimmung. Onlangs dirigeerde hij Dvorak's Cello Concert met Moray Welsh en aanstaande zondag dirigeert hij Verdi's Requiem.

Solisten Nederlands
Kamerkoor
Suzanne Flowers
Maja Schermerhorn
Lucia Meeuwssen
Myra Kroese
Rogers Covey-Crump
Angus Smith
David Barick
Harry van der Kamp

Nederlands Kamerkoor

■ Het Nederlands Kamerkoor is opgericht door de befaamde dirigent en pianist Felix de Nobel. Het eerste optreden vond plaats op 23 november 1937 met een live door Vara Radio uitgezonden uitvoering van werken van J.S. Bach. Al spoedig groeide de reputatie van het koor: het bleek Europese koormuziek uit alle eeuwen voorbeeldig uit te voeren. Optredens door geheel Nederland werden gevolgd door tournees in diverse Europese landen en de Verenigde Staten. Grammofoonplaten, radio-uitzendingen en tournees brachten het Nederlands Kamerkoor veel erkenning.

Nadat hij meer dan dertig jaar het koor had geïnspireerd, trok Felix de Nobel zich aan het eind van de jaren zestig terug, bewonderd door zowel zijn zangers als zijn publiek. Zijn opvolgers, Hans van den Hombergh en Kerry Woodward, slaagden erin het ensemble te vernieuwen en het op te bouwen tot de groep jonge musici die nu overal ter wereld concerteert op hetzelfde hoge niveau als weleer.

Vanaf 1980 werkt het koor zonder vaste dirigent: het nodigt projectgevijs gespecialiseerde gastdirigenten uit voor zijn omvangrijk en gevarieerd repertoire. Hoewel dit vanuit artistiek oogpunt als hachelijk wordt beschouwd (er is niemand die het koor permanent vormt en het zijn karakteristieke kleur geeft), werd al spoedig uit de reacties in binnen- en buitenland duidelijk dat deze wijze van werken het artistieke niveau niet schaadde. Meer nog, alom groeide het enthousiasme over en de bewondering voor de heldere en homogene klankkleur en het vermogen tot fijnzinnige en gedetailleerde interpretaties.